

- [3] Phan, A. T. T., Nguyen, H. T. T., & Dang, L. T. T. (2023). Malaysian Universities' Readiness to Become a Global Higher Education Hub: An Exploratory Study. *SAGE Open*, 13(3).
- [4] Astana Times. (2023, April). Malaysian education agency seeks to strengthen ties with Kazakhstan in academic sphere.
- [5] Zhang, Y., Wang, M., Ding, Y., & Qu, H. (2022). The Impact of Individualism and Collectivism on Employee Radical and Incremental Creativity. *Academy of Management Proceedings*, 2022(1).
- [6] Kemmelmeier, M., Erb, H.-P., Wieczorkowska, G., Kanagawa, C., Burnstein, E., Krumov, K., Noels, K. A., Hirshberg, M. S., & Genkova, P. (2003). Individualism, Collectivism, and Authoritarianism in Seven Societies. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 34(3), 304-322.
- [7] Ouchi, W. (1982). Theory Z and the schools. *School Administrator*, 39, 12-19.
- [8] Triandis, H. C. (1995). *Individualism & collectivism*. Westview press.
- [9] Kirpitchenko, L. (2011). Academic hyper-mobility and cosmopolitan dispositions. *Journal of Intercultural Communication*, 11(3), 1-13.
- [10] Lee, S. B., Liu, S.-H., & Kim, S. H. (2022). Beyond the 2-Dimension Approach of Individualism-Collectivism: The 4-Dimension Approach of Individualism-Collectivism on Organizational Citizenship Behaviour. *Vision*, 26(2), 232-242.
- [11] Rogers, A., & Spitzmueller, C. (2009). Individualism-collectivism and the role of goal orientation in organizational training. *International Journal of Training and Development*, 13(3), 185-201.
- [12] Chen, F. F., & Jing, Y. (2012). The impact of individualistic and collectivistic orientation on the judgment of self-presentation. *European Journal of Social Psychology*, 42(4), 470-481.
- [13] Bechtoldt, M. N., Choi, H. S., & Nijstad, B. A. (2012). Individuals in mind, mates by heart: Individualistic self-construal and collective value orientation as predictors of group creativity. *Journal of Experimental Social Psychology*, 48(4), 838-844.
- [14] Wilczewski, M., Gut, A., & Gorbaniuk, O. (2017). The impact of individualism-collectivism orientation and communal orientation on employees' attitudes toward intercultural communication: The case of Chinese employees in an MNC. *Journal of Intercultural Communication*, 17(3), 1-14.
- [15] Noordin, F., & Jusoff, K. (2010). Individualism-collectivism and job satisfaction between Malaysia and Australia. *International Journal of Educational Management*, 24(2), 159-174.
- [16] Kim, S. Y. (2024). Examining 35 years of individualism-collectivism research in Asia: A meta-analysis. *International Journal of Intercultural Relations*, 100, 101988.
- [17] Turgumbayeva, A., Yeralina, E., Bakirova, Z., Kassymova, R., & Aimaganbetova, O. (2019). The Motivation of Russian and Kazakhstani Faculty Members in the Cross-Cultural Context. *The Open Psychology Journal*, 12(1), 174-180.
- [18] Singelis, T. M., Triandis, H. C., Bhawuk, D. P. S., & Gelfand, M. J. (1995). Horizontal and vertical dimension of individualism and collectivism: A theoretical and measurement refinement. *Cross-Cultural Research*, 29, 240-275.

FTAXA 10.16.02

А.Р.Арыстанбек

Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды зерттеу университеті,
Қазақстан Республикасы, Қарағанды қ., arystanbekovich1@gmail.com

МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ЖЕТІЛДІРУ АРҚЫЛЫ ӘЛЕУМЕТТІК САЛАНЫ ДАМУЫ: ҚАЗАҚСТАН ТӘЖІРИБЕСІ

Қазақстанның әлеуметтік саласының дамуы елдің жалпы тұрақтылығы мен өркендеуіне тікелей әсер етеді. Бүгінгі таңда әлеуметтік саладағы басты міндеттердің бірі — халықтың өмір сүру сапасын жақсарту, білім беру және денсаулық сақтау деңгейін көтеру, сондай-ақ әлеуметтік әлсіз топтарды қорғауды қамтамасыз ету. Осы мақсатта мемлекеттік басқару жүйесін жетілдірудің маңызы зор. Мемлекеттік басқару жүйесінің тиімділігі әлеуметтік бағдарламаларды жүзеге асыруда, халыққа қажетті қызметтерді көрсетуде және азаматтардың әл-ауқатын арттыруда басты рөл атқарады. Мақалада Қазақстанда әлеуметтік саланы дамытуға бағытталған мемлекеттік басқаруды жетілдірудің негізгі бағыттары мен әдістері қарастырылады.

Әлеуметтік саланы дамыту — бұл тек қана мемлекеттік басқару жүйесінің міндеті ғана емес, сонымен қатар экономикалық, саяси, мәдени факторлармен де байланысты күрделі процесс.

Қазақстанда мемлекеттік басқару жүйесінің әлеуметтік саланы дамытудағы ролі өте үлкен. Мемлекеттік басқару жүйесінің негізгі бағыттары:

Білім беру: Қазақстанда білім беру саласының сапасын арттыру мақсатында 2025 жылға дейінгі **Білім беруді дамыту мемлекеттік бағдарламасы** қабылданған. Оның негізгі мақсаты — білім беру жүйесінің жаһандық бәсекеге қабілеттілігін арттыру, педагогикалық қызметкерлердің мәртебесін көтеру және ауылдық және қалалық мектептер арасындағы білім сапасындағы айырмашылықты азайту. Аталған бағдарлама аясында 800 жаңа мектеп салынып, пән кабинеттерін компьютерлермен жабдықтау жоспарланған. Қосымша 150 миллиард теңге ауыл мектептеріне бөлінеді, ал 100 мың студент үшін тегін техникалық және кәсіби білім беру қарастырылған. 2023 жылғы мәліметтер бойынша Қазақстанда шамамен **7550 мектеп** жұмыс істейді, олардың 30%-ы қалалық, 70%-ы ауылдық жерлерде орналасқан. Сондай-ақ, **жоғары оқу орындары саны 112-ге** жетті, олардың арасында университеттер, академиялар, институттар және консерваториялар бар. Техникалық және кәсіби білім беру мекемелерінің саны 724-ке жетті. 2023/2024 оқу жылында Қазақстанның жоғары оқу орындарында шамамен **575 мың студент** білім алууда, оның ішінде 100 мың студент тегін кәсіптік білім алады. Сонымен қатар, колледждерде оқушылардың жұмысқа орналасу деңгейін 75%-ға дейін арттыру жоспарланған. Білім беру сапасын жақсарту үшін жаңартылған білім беру бағдарламалары, пән кабинеттерін заманауи құралдармен жабдықтау және халықаралық стандарттарға сай білім мазмұнын енгізу жүзеге асырылуда. Сонымен қатар, мектептерде инклюзивті білім беру деңгейі 55%-ға жетіп, ауыл мектептеріне педагог мамандарды тартып, оларды білікті кадрлармен қамтамасыз ету жұмыстары жүргізілуде.

Денсаулық сақтау: Қазақстанның денсаулық сақтау саласын дамыту бойынша қазіргі таңда бірнеше мемлекеттік бағдарламалар іске асырылуда, олардың ішінде 2020-2025 жылдарға арналған **Денсаулық сақтауды дамыту бағдарламасы** ерекше орын алады. Бұл бағдарлама денсаулық сақтау қызметтерінің қолжетімділігін арттыруға, өмір сүру ұзақтығын ұлғайтуға және аурушандық деңгейін төмендетуге бағытталған. Бағдарлама аясында алғашқы медициналық көмек жүйесі кеңейтіліп, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді дамыту қолға алынуда. Сонымен қатар, 2024 жылы қазақстандық денсаулық сақтау жүйесіне цифрландыруды енгізу арқылы электронды денсаулық сақтау және әлеуметтік медициналық сақтандыру қорын қолдану тиімділігін арттыру жұмыстары жүргізілуде. Қазақстанда міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру (МСМС) жүйесі енгізілген. Бұл жүйе азаматтарға негізгі медициналық қызметтер пакетін, оның ішінде алғашқы көмек, профилактикалық тексерулер, мамандардың кеңесі және ауруханаға жатқызусыз жоғары технологиялық көмек алуға мүмкіндік береді. 2024 жылы МСМС бойынша мемлекеттік қолдау көрсетілетін 15 әлеуметтік топқа (балалар, зейнеткерлер, жұмыссыздар және т.б.) мемлекет атынан төлемдер жасалады. Бұл сақтандыру жүйесі медициналық қызметтердің тең қолжетімділігін қамтамасыз етуге көмектеседі. 2023/2024 оқу жылында Қазақстанда медициналық білім беру бағдарламалары мен Орталық Азия елдерімен академиялық ынтымақтастық кеңейтілді. Жаңа бағдарлама шеңберінде медицина мамандарын даярлау мен оларға ынталандыру шаралары жүргізілуде. Ауылдық аймақтарға дәрігерлерді тарту үшін арнайы қаржылай қолдау қарастырылған, бұл шаралар ауылдағы медициналық қызметтер сапасын арттыруға бағытталған.

Тұрғын үй мәселелері: Азаматтардың баспанаға қолжетімділігін қамтамасыз ету және тұрғын үй құрылысының көлемін арттыру. Қазақстанда азаматтардың баспанаға қолжетімділігін арттыру және тұрғын үй құрылысын кеңейту бойынша белсенді шаралар қабылдануда. 2023 жылы жалпы тұрғын үйдің 17,8 млн шаршы метр аумағы пайдалануға берілді, бұл алдыңғы жылмен салыстырғанда 13,8%-ға жоғары. Бұл көрсеткіште көпқабатты үйлердің үлесі – 11,2 млн шаршы метр, ал жеке тұрғын үйлер 6,5 млн шаршы метрді құрады. Тұрғын үйдің басым бөлігін жекеменшік құрылыс компаниялары салады, бұл шамамен 90,4%-ды құрайды. Құрылыс көлемі бойынша ең жоғары өсім Астана мен Алматы қалаларында тіркелген, сәйкесінше 63,3% және 39,9% артқан. Сонымен қатар, мемлекет құрылыс материалдарын отандық өндіруді ұлғайтып, тұрғын үй құрылысында бағаларды тұрақтандыру мақсатында шаралар қабылдауда. 2024 жылы тұрғын үй саласына инвестиция 19%-ға өсіп, 2,4 трлн теңгеге жетті. Бұл бағытта мемлекеттік қолдау бағдарламалары, соның ішінде жалға берілетін тұрғын үй төлемдерін субсидиялау, тұрғын үйді әзірлеушілерден сатып алу және ескі аудандарды қалпына келтіру сияқты жаңа тәсілдер қолданылуда.

Әлеуметтік қамсыздандыру: Азаматтарды жұмыспен қамту және әлеуметтік қорғау жүйесін дамыту. 2023-2027 жылдар аралығында Қазақстанда базалық зейнетақыны 51%-ға арттыру жоспарланып отыр, бұл зейнеткерлердің өмір сүру деңгейін айтарлықтай жақсартады. Ең төменгі

зейнетақы шамамен өмір сүру минимумының 70%-ына дейін көтеріледі. Сонымен қатар, 2024 жылы алғашқы, екінші, үшінші балаға арналған біржолғы жәрдемақы 140 296 теңгені, ал төртінші және одан көп балалар үшін 232 596 теңгені құрайды. Бала күтіміне төлемдер әр балаға жасына байланысты 21 266-дан 32 859 теңгеге дейін тағайындалады. Жұмыспен қамту шаралары, соның ішінде **"Еңбек" бағдарламасы**, халықты еңбек нарығына қайта бейімдеуге және жұмыс орындарын қамтамасыз етуге бағытталған. Әлеуметтік сақтандыру жүйесі аясында жұмысынан айырылғандар 1-6 ай аралығында төлемдер ала алады, бұл төлемдер азаматтың жүйеде қанша уақыт болғанына байланысты тағайындалады. Қазақстанда әлеуметтік осал топтарға, атап айтқанда, көпбалалы отбасылар, мүгедектер және аз қамтылған азаматтарға **Цифрлық отбасы картасы** арқылы қолдау көрсетіледі. Бұл бастама мемлекеттік қызметтерді жылдам және тиімді ұсынуға мүмкіндік беріп, әлеуметтік қолдауды қажетті адамдарға тікелей бағыттайды. Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму бағдарламасымен (UNDP) бірлесіп іске асырылған бұл жоба цифрлық инфрақұрылымды нығайтып, осал топтардың жағдайын жақсартуға бағытталған.

Мемлекеттік басқару жүйесі бұл салаларда кешенді түрде жұмыс атқаруы қажет. Қазақстанда бұл бағыттағы шаралар ауқымды болып саналады және мемлекеттік бағдарламалармен реттеледі.

Қазақстанда әлеуметтік саланы дамытудағы мемлекеттік басқаруды жетілдірудің қазіргі жағдайы: Әлеуметтік саланы дамыту мақсатында бірнеше реформалар жүзеге асырылуда. Оның ішінде "Цифрлы Қазақстан" бағдарламасы ерекше назар аудартады. Бағдарлама мемлекеттік басқаруды жетілдіруде цифрлық технологияларды енгізу арқылы халыққа көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыруды мақсат етеді. Бұл бағдарлама арқылы елде электронды үкімет қызметтері кеңейіп, Egov.kz порталы арқылы халыққа 700-ден астам қызмет қолжетімді болды. Жаңа технологиялар азаматтардың мемлекеттік қызметтерге қол жеткізуін жеңілдетіп, қағаз құжат айналымын азайтуға ықпал етті. E-Qurylys және E-Shanyrak платформалары құрылыс және тұрғын үй салаларындағы процесстерді автоматтандыруда, ал цифрлық денсаулық сақтау жобалары азаматтардың медициналық қызметтерге оңай қол жеткізуін қамтамасыз етуде. Алайда, мемлекеттік басқару жүйесін жетілдіру барысында белгілі қиындықтар да кездеседі:

Қаржылық жетіспеушілік: Әлеуметтік жобалар үшін қаржы жеткіліксіздігі олардың ауқымын шектеуі мүмкін, бұл өз кезегінде жобалардың сапасына және қолжетімділік деңгейіне әсер етеді. Мысалы, тұрғын үй саласындағы жобаларды қаржыландырудың жеткіліксіздігі олардың уақытылы және сапалы орындалуына кедергі келтіреді. Қаржылық ресурстардың шектеулігі әлеуметтік инфрақұрылымды дамытуға қажетті қолдауды да азайтады.

Кадрлық тапшылық: Әлеуметтік саланың дамуындағы тағы бір өзекті мәселе — кадр тапшылығы. Білікті мамандардың жетіспеушілігі әлеуметтік бағдарламалардың орындалуын қиындатады, әсіресе денсаулық сақтау және білім беру салаларында бұл айқын көрінеді. Көптеген аймақтарда мамандарды жұмысқа тарту және оларға қажетті жағдай жасау мәселелері шешілмеген. Бұл проблема ауылдық аймақтарда және қолжетімді медициналық қызметтердің тапшылығында ерекше байқалады.

Бюрократиялық кедергілер: Әлеуметтік бағдарламаларды іске асыруда құжат дайындау және мақұлдау рәсімдерінің күрделілігі маңызды кедергілердің бірі болып табылады. Құжаттардың ұзақ дайындалуы мен рәсімдердің қиындығы бағдарламалардың уақытылы орындалуын тежейді. Бюрократиялық рәсімдердің көптігі тиімділікті төмендетеді, бұл өз кезегінде халықтың мемлекеттік қызметтерге деген сеніміне де әсер етеді. Осы мәселелерді шешу үшін мемлекет бірқатар реформаларды қолға алып, жаңа тәсілдерді енгізуде. Әлеуметтік саланы қаржыландырудың жаңа механизмдері, халыққа ашықтық пен есептілікті қамтамасыз ететін жүйелер орнату арқылы әлеуметтік саясат тиімділігін арттыруға күш салуда.

Қазақстанда мемлекеттік басқаруды жетілдіру және әлеуметтік саланың тиімділігін арттыру мақсатында бірнеше маңызды шаралар енгізілуде. Олардың ішінде цифрландыру, орталықсыздандыру және қоғамдық бақылауды күшейту ерекше маңызға ие:

Жаңа технологияларды енгізу: Қазақстанда мемлекеттік қызметтерді цифрландыру арқылы олардың қолжетімділігі мен тиімділігін арттыруға ерекше назар аударылып отыр. **Egov** платформасы арқылы азаматтар көптеген қызметтерді онлайн түрде алып, құжаттарды рәсімдеу, төлемдер жасау, әлеуметтік жәрдемақылар алу сияқты қызметтерді қашықтан жүзеге асыра алады. Бұл тәсіл азаматтардың уақытын үнемдейді, қызмет көрсету процесін жеңілдетеді және сыбайлас жемқорлық қаупін төмендетеді. Цифрландыру, сонымен қатар, мемлекеттік басқару құрылымдарын біртұтас ақпараттық жүйеге қосуға мүмкіндік беріп, мәліметтерді өңдеуді жылдамдатады және қызмет көрсету сапасын арттырады.

Кесте 1

Қазақстанда әлеуметтік саланы дамытудағы мемлекеттік басқаруды жетілдірудің қазіргі мәселесі, сипаттамасы және әсері

Мәселе	Сипаттамасы	Әсері
Қаржылық жетіспеушілік	Әлеуметтік жобаларға бөлінетін қаржы көлемі кейде жеткіліксіз болуы мүмкін, бұл жобалардың сапасына әсер етеді.	Жобаның көлемін шектейді және қызмет көрсету сапасын төмендетеді.
Кадрлық тапшылық	Әлеуметтік салада қажетті мамандардың жетіспеуі бағдарламалардың жүзеге асырылуын қиындатады.	Бағдарламаларды іске асыруда кешігулер мен қызмет көрсетудің тиімділігінің төмендеуі.
Бюрократиялық кедергілер	Мемлекеттік басқару жүйесіндегі күрделіліктер мен құжаттарды дайындау және мақұлдау ұзақтығы мәселелері.	Жобаның орындалу уақытын ұзартады, бұл тиімділікті төмендетіп, халықтың сенімін азайтады.

Орталықсыздандыру: Әлеуметтік бағдарламаларды тиімді жүзеге асыру үшін мемлекеттік басқаруды орталықсыздандыру қажеттілігі артып отыр. Әлеуметтік қызметтерді аймақтық билік деңгейінде басқару халықтың нақты қажеттіліктеріне сай шешімдер қабылдауға жол ашады. Әкімдіктер мен жергілікті билік органдары өз аймақтарының жағдайын жақсы біледі және сол қажеттіліктерді жылдам әрі нақты қамтуға қауқарлы. Бұл тәсіл жергілікті мәселелерді уақтылы шешуге және жергілікті халықтың мемлекеттік басқаруға деген сенімін арттыруға көмектеседі.

Қоғамдық бақылауды күшейту: Әлеуметтік саланы дамытудағы мемлекеттік басқару ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында үкіметтік емес ұйымдар (ҮЕҰ), қоғамдық кеңестер және азаматтық қоғам белсенділері белсенді қатысып, қадағалау жұмыстарын жүргізуі тиіс. Қоғамдық бақылаудың күшеюі әлеуметтік бағдарламалардың тиімді орындалуын қамтамасыз етеді, мемлекеттік басқару процесіне халықтың сенімін арттырады және үкіметтік шешімдердің әділдігіне кепілдік береді. Бұл азаматтар мен үкімет арасындағы байланысты нығайтып, әлеуметтік саясаттың ашықтығы мен есептілігін арттыруда маңызды рөл атқарады.

Бұл бағыттар Қазақстандағы әлеуметтік саланың тұрақты дамуына ықпал етеді. Жаңа технологиялар, орталықсыздандыру және қоғамдық бақылау — мемлекеттік басқаруды жетілдірудің басты тетіктері ретінде қарастырылады.

Қазақстандағы әлеуметтік саланы дамытуда мемлекеттік басқару жүйесін жетілдірудің маңызы ерекше. Әлеуметтік саясат халықтың әл-ауқатын арттыруға бағытталғандықтан, мемлекеттік басқару жүйесінің тиімділігі халықтың өмір сапасын арттыруда маңызды рөл атқарады. Мақалада қарастырылғандай, Қазақстанда жүргізіліп жатқан реформалар, оның ішінде цифрландыру, орталықсыздандыру және қоғамдық бақылау тетіктерін қолдану арқылы әлеуметтік саланы дамытуға бағытталған жұмыстар нәтижелі болуда. Алайда, қаржылық және кадрлық мәселелерді шешу жолдары да маңызды. Әлеуметтік саланы дамытуға бағытталған мемлекеттік басқаруды жетілдіру Қазақстанның ұзақ мерзімді даму мақсаттарын жүзеге асыруда маңызды болып табылады. Мемлекеттік басқару жүйесінің тиімділігін арттыру халыққа көрсетілетін әлеуметтік қызметтердің сапасын жоғарылатады. Болашақта мемлекеттік басқаруды жетілдіруде инновациялық шешімдерді қабылдау арқылы Қазақстан әлеуметтік саланың дамуының жоғары деңгейіне қол жеткізе алады.

Қазақстанда мемлекеттік қызметтерді цифрландыру арқылы олардың қолжетімділігі мен тиімділігін арттыруға ерекше назар аударылып отыр. Egov платформасы арқылы азаматтар көптеген қызметтерді онлайн түрде алып, құжаттарды рәсімдеу, төлемдер жасау, әлеуметтік жәрдемақылар алу сияқты қызметтерді қашықтан жүзеге асыра алады. Бұл тәсіл азаматтардың уақытын үнемдейді, қызмет көрсету процесін жеңілдетеді және сыбайлас жемқорлық қаупін төмендетеді. Цифрландыру, сонымен қатар, мемлекеттік басқару құрылымдарын біртұтас ақпараттық жүйеге қосуға мүмкіндік беріп, мәліметтерді өңдеуді жылдамдатады және қызмет көрсету сапасын арттырады.

Әлеуметтік бағдарламаларды тиімді жүзеге асыру үшін мемлекеттік басқаруды орталықсыздандыру қажеттілігі артып отыр. Әлеуметтік қызметтерді аймақтық билік деңгейінде

басқару халықтың нақты қажеттіліктеріне сай шешімдер қабылдауға жол ашады. Әкімдіктер мен жергілікті билік органдары өз аймақтарының жағдайын жақсы біледі және сол қажеттіліктерді жылдам әрі нақты қамтуға қауқарлы. Бұл тәсіл жергілікті мәселелерді уақтылы шешуге және жергілікті халықтың мемлекеттік басқаруға деген сенімін арттыруға көмектеседі.

Әлеуметтік саланы дамытудағы мемлекеттік басқару ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында үкіметтік емес ұйымдар (ҮЕҰ), қоғамдық кеңестер және азаматтық қоғам белсенділері белсенді қатысып, қадағалау жұмыстарын жүргізуі тиіс. Қоғамдық бақылаудың күшеюі әлеуметтік бағдарламалардың тиімді орындалуын қамтамасыз етеді, мемлекеттік басқару процесіне халықтың сенімін арттырады және үкіметтік шешімдердің әділдігіне кепілдік береді. Бұл азаматтар мен үкімет арасындағы байланысты нығайтып, әлеуметтік саясаттың ашықтығы мен есептілігін арттыруда маңызды рөл атқарады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті. (2022). Мемлекеттік басқару және әлеуметтік саясат. Алматы: Қазақ университеті баспасы.
2. Смайылов, Ә. С. (2020). Мемлекеттік басқарудың әлеуметтік саясаттағы рөлі: Қазақстанның тәжірибесі. // *Қазақстан экономикасы журналы*, №3, 45-56 беттер.
3. Кеңес, Б. Ж. (2021). Әлеуметтік саланы мемлекеттік басқарудағы цифрландырудың рөлі мен мүмкіндіктері. // *Мемлекеттік басқару және экономика журналы*, №5, 78-85 беттер.
4. Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы. Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштері бойынша ресми статистика. [1, stat.gov.kz.]
5. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі. Әлеуметтік қамсыздандыру және еңбек нарығы бойынша есептер мен статистикалық мәліметтер. [2, enbek.gov.kz.]
6. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі. Қазақстандағы денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік бағдарламалар мен көрсеткіштер. [3, dsm.gov.kz.]
7. Қазақстан Республикасының Президенті. (2023). Қазақстан халқына Жолдау: Әлеуметтік-экономикалық даму басымдықтары. Астана: Ақорда. [4, akorda.kz.]

МРНТИ 06.71.07

Ж.Хусты¹, Б.К.Джазыкбаева²

¹Институт Экономических исследований и университет туризма

²Карагандинский университет Казпотребсоюза

¹Республика Венгрия, г. Печь

²Республика Казахстан, г.Караганда

baldirgan_keu@mail.ru

АНАЛИЗ СПРОСА НА КАЗАХСТАНСКИЕ ТУРИСТСКИЕ УСЛУГИ

Анализ въездных туристских потоков в Казахстане показывает, что страна как туристская дестинация остается недостаточно привлекательной для туристов. Привлекательность региона для посещения туристами определяется наличием туристских ресурсов, объектов туристского показа, а также иных объектов, способных удовлетворить духовные потребности туристов, содействовать восстановлению и развитию их физических сил. Казахстан как дестинация имеет значительный потенциал для развития сферы туристских услуг, поскольку его туристские ресурсы отличаются не только богатством и разнообразием, но и достаточно равномерным распределением объектов туристского интереса по всей территории. Однако обладая уникальностью, туристский продукт Казахстана недостаточно конкурентоспособен и проигрывает зарубежным аналогам по доступности, уровню сервиса и цене туристских услуг.

С целью выявления основных проблем невостребованности казахстанских туристских услуг, а также определения ключевых факторов позиционирования страны был проведен опрос отечественных потребителей туристских услуг.

Анкета была разослана по системе GoogleForms с охватом всех регионов страны.

В анкетировании приняли участие 366 респондентов, в том числе 218 – женщин и 148 мужчин.

По данным рисунка 1 наиболее активное участие в опросе приняли респонденты от 21 до 40 лет, общая доля ответов которых составила 70%.